

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj: 01-653/23

Podgorica, 29. decembar 2023. godine

MP/MP

www.ombudsman.co.me

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 20 i člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br.42/11, 32/14 i 21/17), sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX iz Podgorice i utvrdio činjenično stanje na način koji slijedi.

I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, odnosi se na nepostupanje Ministarstva unutrašnjih poslova - Direktorata za bezbjedonosne nadzorne provjere po rješenju 40 br. UPI -037/22-8896/6, od 6. jula 2023. godine, kojim je podnosiocu pritužbe odobren pristup informaciji bliže navedenoj u dispozitivu rješenja.

II ČINJENICE

2. Prvenstveno se ukazuje da su činjenice koje su utvrđene u postupku, dostavljene isključivo od strane podnosioca pritužbe, dok Ministarstvo unutrašnjih poslova ni nakon urgencije nije dostavilo izjašnjenje Zaštitniku.

3. Dana 29. novembra 2022. godine podnosilac pritužbe Ministarstvu unutrašnjih podnio je zahtjev za pristup određenim informacijama.

4. Rešenjem Ministarstva unutrašnjih poslova 40 Br: UPI-037/22-8896/3 od 12. decembra 2022. godine, imenovanom je odobren pristup traženim informacijama.

5. Na navedeno rješenje podnosilac pritužbe izjavio je žalbu koja je od strane drugostepenog organa Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama rješenjem br. UPII-07-30-8827-2/22, od 22. juna 2023. godine usvojena i poništeno odnosno rješenje i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje.

6. U ponovnom postupku Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je rešenje 40 Br: UPI-037/22-8896/6 od 06. jula 2023.godine, kojim je podnosiocu pritužbe odobren pristup traženim informacijama.

7. Prema stanju u spisima predmeta nema dokaza da je Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za bezbjedonosne nadzorne provjere postupio po rješenju 40 Br: UPI-037/22-8896/6 od 6. jula 2023. godine, odnosno omogućio podnosiocu pritužbe pristup informaciji na način bliže naveden u dispozitivu rješenja.

III RELEVANTNO PRAVO

Ustav Crne Gore («Službeni list CG», br.1/2007)

Svako ima pravo pristupa informacijama u posjedu državnih organa i organizacija koje vrše javna ovlaštenja. Pravo pristupa informacijama može se ograničiti ako je to u interesu: zaštite života, javnog zdravlja, morala i privatnosti, vođenja krivičnog postupka, bezbjednosti i odbrane Crne Gore i spoljne monetarne i ekonomske politike"(član 51 st. 1 i 2).

Zakon o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list CG", br.44/2012 i 30/17)

Član 3

Svako domaće i strano fizičko i pravno lice ima pravo na pristup informacijama, bez obaveze da navodi razloge i objašnjava interes traženja informacija.

Član 6

Organi vlasti dužni su da svakom fizičkom i pravnom licu omoguću pristup informacijama na ravnopravnoj osnovi i pod jednakim uslovima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 32

Organ vlasti dužan je da izvrši rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji u roku od tri radna dana od dana dostavljanja rješenja podnosiocu zahtjeva, odnosno u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka, ako su oni rješenjem određeni.

Zakon o državnoj upravi ("Službeni list Crne Gore", br. 78/18, 70/21, 52/22)

Član 3

Organi državne uprave vrše poslove na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata.

Član 5

Organi državne uprave dužni su da organizuju vršenje poslova na ekonomičan i efikasan način.

Član 7

U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti organi državne uprave dužni su da omoguću brzo i jednostavno ostvarivanje prava i na zakonu zasnovanih interesa fizičkih i pravnih lica.

Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 42/2011 i 32/2014)

Član 33

Zaštitnik/ca može, u postupku ispitivanja pritužbe, uputiti podnosioca/podnositeljku da iskoristi druga pravna sredstva za otklanjanje povrede na koju ukazuje, ukoliko smatra da se povreda može otkloniti samo tim sredstvima ili bi otklanjanje povrede bilo efikasnije.

Član 43

O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik obavještava podnosioca/teljku pritužbe dostavljanjem mišljenja.

IV DRUGA RELEVANTNA DOKUMENTA

Povelja o temeljnim pravima EU (2000) u članu 41 garantuje pravo na dobru upravu na način propisuje da:

Svako ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove predmete obrađuju nepristrasno, pravično i u razumnom roku.

Evropski kodeksom dobrog administrativnog ponašanja, koji je na osnovu posebnog izveštaja Evropskog ombudsmana i na njegovu inicijativu usvojio Evropski parlament Rezolucijom 6. septembra 2001. godine, Evropski parlament je pozvao Evropskog ombudsmana da svakodnevno primenjuje Kodeks kada ispituje pravilnost rada organa Unije, a kako bi se osnažilo pravo građana na dobru upravu.

Kodeks dobre uprave odražava principe Evropskog upravnog prostora. Organi javne vlasti i javni službenici uvijek djeluju u okviru i na osnovu Ustava, zakona i drugih propisa i primjenjuju pravila i postupke propisane važećim propisima.

IV OCJENA ZAŠTITNIKA

8. Podnosilac pritužbe žali se na nepostupanje Ministarstva unutrašnjih poslova - Direktorata za bezbjedonosne nadzorne provjere po rješenju 40 br. UPI -037/22-8896/6, od 6. jula 2023. godine, kojim je odobren pristup informaciji bliže navedenoj u dispozitivu rješenja.

9. Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za bezbjedonosne nadzorne provjere nije se izjasnilo na navode podnosioca pritužbe, odnosno nije dostavilo izjašnjenje Zaštitniku ni nakon upućene urgancije od 18. oktobra 2023. godine.

10. Imajući u vidu navedeno, Zaštitnik je saglasno odredbi člana 35 stav 4 Pravila o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br.53/2014), odlučio da okonča postupanje po pritužbi i da mišljenje na osnovu podataka sa kojima raspolaže, bez izjašnjenja Ministarstva unutrašnjih poslova.

11. Na osnovu navoda iznijetih u pritužbi i dostavljene dokumentacije, Zaštitnik ocjenjuje da je pritužba XX osnovana i da je podnosiocu pritužbe povrijeđeno pravo na slobodan pristup informacijama.

12. Naime, Zaštitnik je u ispitnom postupku utvrdio da je Ministarstvo unutrašnjih poslova postupajući po rješenju Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama donijelo rješenje kojim se odobrava pristup određenim informacijama. Pristup traženim informacijama podnosiocu zahtjeva omogućen je uvidom u spise predmeta u Direktoratu za bezbjedonosne nadzorne poslove dana 20. jula 2023. godine u 12 časova.

13. Prema stanju u spisima predmeta nema dokaza da je postupljeno po predmetnom rješenju i podnosiocu pritužbe omogućen uvid u spise predmeta na način kako je bliže naveden dispozitivom tog rješenja.

14. Ovakvim postupanjem nadležnog organa, po mišljenju Zaštitnika, onemogućeno je podnosiocu pritužbe ostvarivanje Ustavom i Zakonom garantovanog prava.

15. Pozitivni propisi i načela dobre uprave zahtijevaju od organa uprave da postupaju i preduzimaju mjere u okviru svoje nadležnosti u zakonom propisanom roku. Standard dobre uprave ne dozvoljava nečinjenje i pasivnost, već traži aktivan, angažovan stav organa uprave prema obavljanju poslova iz svog djelokruga i zakonito vršenje tih poslova. Odugovlačenje postupka, selektivno postupanje i neefikasno sprovođenje postupka je akt loše uprave. Imajući u vidu da od dana donošenja rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, ni nakon više od pet mjeseci podnosiocu pritužbe nije omogućen pristup određenim informacijama, nedvosmisleno ukazuje na neažurnost u postupanju nadležnog organa. Odgovorni organ bio je dužan da u skladu sa zakonom postupi po rješenju i omogući pristup informacijama određenim – navedenim u rješenju.

16. Zaštitnik podsjeća da su svi organi koji postupaju u upravnim stvarima dužni da rješavaju na osnovu zakona i drugih propisa, te da su pri vođenju postupka dužni da budu efikasni i da strankama omoguće da što lakše zaštite i ostvare svoja prava i pravne interese. Nevršenje poslova i radnji iz

djelokruga svoje nadležnosti ima za posljedicu stvaranje pravne nesigurnosti, otežavanje pravnog položaja građana i kršenje njihovih prava.

17. Zaštitnik takođe konstatuje da Ministarstvo unutrašnjih poslova, ignorišući zahtjev Zaštitnika i ne obavještavajući ga o razlozima zbog kojih nije postupljeno po zahtjevu podnosioca pritužbe nije ostvarilo zakonom predviđenu saradnju sa Institucijom Zaštitnika u toku ispitnog postupka, niti je izrazilo svoj stav o osnovanosti pritužbe.

18. S tim u vezi, Zaštitnik ukazuje da poštovanje pozitivnih propisa Crne Gore, ne predstavlja samo obavezu svih njenih građana, već prije svega predstavlja obavezu svih državnih organa, koji svojim primjerom moraju pokazati da njihov rad bezuslovno zasnivaju na poštovanju Ustava i zakona. Dakle, organi državne uprave nemaju diskreciono pravo da ocjenjuju koju će svoju zakonsku obavezu ispuniti, a koju neće, već je osnovni uslov za postojanje pravne države i jačanje povjerenja građana u istu, da svi državni organi u potpunosti poštuju i primjenjuju sve njene pozitivne propise.

19. Neizvršavanje zakonom propisane obaveze saradnje sa Zaštitnikom, vodi posrednom zaključku da organ uprave koji ima takav pristup ovoj zakonskoj obavezi, može sebi da dozvoli nepoštovanje zakona i kada postupa po zahtjevnima građana i odlučuje o njihovim pravima i obavezama, što odstupa od standarda "dobre uprave".

20. Shodno svemu naprijed navedenom, a na osnovu člana 41 stav 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik daje

P R E P O R U K U

Ministarstvu unutrašnjih poslova - Direktoratu za bezbjedonosne nadzorne poslove

- da bez daljeg odlaganja postupi po rješenju br. UPI-037/22-8896/6, od 6. jula 2023. godine i na taj način omogući podnosiocu pritužbe pristup informacijama na način bliže određen dispozitivom rješenja.

- da u budućem radu blagovremeno postupa po zahtjevima Zaštitnika, dostavlja potpune, precizne i konkretne odgovore, potkrijepljene odgovarajućom dokumentacijom kao potvrdom pruženih informacija, jer se drugačije postupanje tretira kao povreda zakonskih odredbi o obaveznoj saradnji sa Zaštitnikom.

Ministarstvo unutrašnjih poslova dužno je da, u roku od 15 dana od dana prijema ovog mišljenja, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore dostavi izvještaj o radnjama i mjerama koje su preduzete radi izvršenja preporuke.

ZAŠTITNIK
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
mr Siniša Bjeković

Dostavljeno:

- podnosiocu pritužbe
- Ministarstvu unutrašnjih poslova - Direktoratu za bezbjedonosne nadzorne poslove
- a/a.

